

PÁLYAMŰ

a Veszprémi Törvényszék Büntető Kollégiuma kollégiumvezetői állására

Motto:

„...aki vezet, olyan legyen, mint aki szolgál.”

(Lukács 22.26)

A Bszi. 130. § (3) bekezdése alapján a pályamű a pályázónak a kollégium működésével kapcsolatos hosszú távú terveiről, és azok megvalósításának ütemezéséről szól. Ehhez elsőként a kollégiumvezető feladatait és szerepét, illetőleg a büntető ügyszak jelenlegi helyzetét kell áttekinteni.

I.

A kollégiumvezető feladat- és jogkörét döntően a bíróságok szervezetről és igazgatásáról szóló 2011. évi CLXI. tv. („Bszi.”) 26., 29., 118., 124., 154–155. §-ai szabályozzák, illetőleg a bíróságok igazgatásáról rendelkező szabályzatról szóló 6/2015. (XI. 30.) OBH utasítás 28., 37., 41., 44., 53., 57. §-ai, a 102. § (2) bekezdése, valamint a 114., 121., 125–128. és 151. §-ai, a 158. § (2) bekezdése, illetőleg a 196–197. §-ai részletezik. A fenti szabályokhoz igazodva a Veszprémi Törvényszék Szervezeti és Működési Szabályzatának (Szmsz.) 29–37., valamint a 100–112. §-ai tartalmaznak még a kollégiumvezetőt érintő rendelkezéseket.

A fenti szabályokra részletesebben nem kívánok kitérni pályaművemben, mivel az valamennyi érintett (a pályázat kiírója és elbírálója, valamint a véleménynyilvánításra jogosultak) számára ismert, illetőleg könnyen megismerhető.

Azt azonban fontosnak tartom előrebocsátani, hogy álláspontom szerint a kollégiumvezetőnek a törvényszék elnökének koncepciójára figyelemmel, ahhoz igazodva, illetőleg az OBH elnökének hosszú távú célkitűzései mentén, azokat szem előtt tartva kell irányítania a kollégium működését.

A Veszprémi Törvényszék Büntető Kollégiumának van kollégiumvezető-helyettese is, aki a kollégiumvezetővel történő feladatmegosztás alapján vesz részt a szakmai igazgatási feladatok intézésében.

A kollégiumvezető legfőbb feladatát a törvényszék büntető ügyszakjának jelenlegi helyzetében elsősorban az ún. „támogató vezetésben” látom, azaz abban, hogy – az elmúlt években a bírótársak és az igazgatási vezetők segítségével elért eredményeket megtartva – a bírának a lehető legtöbb szakmai támogatást nyújtsa a minőségi és időszerű ítélezés elősegítése céljából.

Ítélező bíróként és szaktanácsadóként úgy érzem, tisztában vagyok azzal, hogy mi tudná leginkább segíteni a bírák mindennapi munkáját, egyúttal kellően nyitottnak érzem magam arra, hogy a kollégák részéről felmerülő igények is „nyitott fülekre” találjanak nálam.

Ennek érdekében a szakmai tanácskozások rendszeres megtartása és képzések szervezése mellett a bírói feladatok megkönnyítését célzó egyéb lehetőségeket is ki szeretném használni. Ezekre részletesebben a pályázat IV. részében térek ki, előjáróban csak kettőt emelnék ki közülük.

Úgy gondolom, lényeges könnyebbséget jelentene az, ha az egyes témákban kidolgozott, gyakorlatorientált segédanyagok, illetőleg a többször felmerülő kérdésekre adott válaszok egy helyen, rendszerezetten, könnyen kereshető formában állnának valamennyi bíró és igazságügyi alkalmazott rendelkezésére.

Tapasztalatom szerint a másik fontos segítséget az jelenthetné, ha olyan határozat- és utasításmintákat rendszeresítenénk a büntető bírák számára, amelyekhez – önkéntes alapon – bármikor nyúlhatnak.

II.

A Veszprémi Törvényszék és járásbírószámai helyzetértékelése

II/1. Létszámszervezés

A Veszprémi Törvényszékhez 5 járásbírószáma tartozik:

- Ajkán 2 büntetőbíró teljesít szolgálatot, akik közül az egyik kirendeléssel a törvényszéki másodfokú ítélkezésben is eljár, valamint 2 bírósági titkár foglalkozik (vegyes referádán belül) szabálysértési ügyekkel is;
- Pápán 1 beosztott büntetőbíró mellett a Tapolcai Járásbírószáma egyik bíróját kirendeléssel lát el büntetőbírói feladatokat, továbbá 2 bírósági titkár intéz (egyebek között) szabálysértési ügyeket is;
- Tapolcán 2 büntetőbíró van, akik közül az egyik a tapolcai ügyei mellett kirendeléssel másik járásbírószámon is tárgyal (jelenleg Pápán, szeptembertől a Veszprémi Járásbírószáma Balatonfüredi Törvénykezési Helyén), illetőleg 2 bírósági titkár foglalkozik szabálysértési ügyekkel is;
- Zircen nincs kinevezett büntetőbíró; a Veszprémi Járásbírószámról kirendeléssel teljesít egy bíró szolgálatot, hozzávetőlegesen 3/8 arányban.

A Veszprémi Járásbírószáma helyzete nemcsak azon oknál fogva speciális, hogy székhelyi bíróságként a Veszprém vármegyei járásbírószámai közül a legnagyobb. Ugyan 15 büntető bíró van ide beosztva, közülük azonban 2 fő kizárólag nyomozási bírói feladatokat lát el, 3 bíró tartós kirendeléssel a Veszprémi Törvényszéken dolgozik (ketten a büntetés-végrehajtási csoportban, míg egy bíró az egyik büntető fellebbviteli tanácsban). Egy büntetőbíró – havi 3 tárgyalási napon – Zircen is bíraskodik, további 3 bíró járásbírószámi ítélkezési tevékenysége megtartása mellett lát el kirendeléssel a törvényszéken bírói feladatokat: ketten a törvényszéki elsőfokú büntetőügyek intézésében vesznek részt, míg egy kolléga a másodfokú ügyekben „segít be” a fellebbviteli tanácsok munkájába abban az esetben, amikor kizártságok folytán másképp nem lehetne tanácsot alakítani.

Tovább árnyalja a Veszprémi Járásbírószámon tárgyaló bíróként figyelembe vehető bírák létszámát az a tény, hogy közülük ketten is igazgatási feladatokat látnak el: a járásbírószáma elnöke és szabálysértési csoportvezetője. Ezen felül egy büntető ügyszakos bíró bírósági közvetítői tevékenységet is ellát a járásbírószámon. Átmeneti körülmény ugyan, de a jelenlegi

ügyelosztásra még hatással van, hogy egy járásbírószábi bíró február végétől július végéig az OBH-ba beosztva tartós külszolgálatot lát el az Emberi Jogok Európai Bíróságán.

A Veszprémi Járásbíróságon jelenleg 5 titkár foglalkozik szabálysértési ügyekkel, illetőleg büntető nemperes ügyekkel, közülük egy a törvényszékről történő kirendeeléssel, ½ arányban. Egy titkár – tartós távollét okán – július 15. napjával kikerül ezen ügyek intézéséből, és őszől további egy titkár tartós távolléte várható.

A törvényszéken 3 fellebbviteli tanács működik, amelyek közül egy főként a nyomozási bírói határozatok felülbírálatával, illetőleg a perújítási indítványok elbírálásával foglalkozik – annak érdekében, hogy minél kevesebb legyen a másik két Bf.-tanács esetén a kizártság.

A törvényszék büntetés-végrehajtási csoportjának vezetője megbízott tanácselnökként teljeskörűen ellátja az egyik fellebbviteli tanács vezetésével járó feladatokat is.

A törvényszéki büntetőbírói létszám jelenleg 11 fő, azonban a kollégiumvezető Győri Ítéltáblára történő áthelyezésével ez július végétől 10 főre csökken. Noha folyamatban van egy büntetés-végrehajtási bírói álláshelyre kiírt pályázat elbírálása, azonban a pályázók személyére figyelemmel legalább 66% a matematikai esély arra, hogy ez a tényleges összlétszámon nem fog változtatni (1 büntetés-végrehajtási csoportban foglalkoztatott bírósági titkár mellett 2 olyan járásbírói bírósági bíró nyújtott be pályázatot, akik jelenleg kirendeléssel látják el a büntetés-végrehajtási bírói feladatokat).

A fenti létszámba a törvényszék elnöke, a kollégiumvezető, valamint a kollégiumvezető-helyettes is beleértendő, ami a ténylegesen figyelembe vehető tárgyaló bírói létszámra nyilvánvalóan kihatással van; a tárgyalási kedvezmények folytán az ítélkező bírói létszám tovább csökken.

Figyelembe kell venni továbbá azt is, hogy 3 járásbíróági bíró teljes állásban ítélkezik a törvényszéken, míg további 4 járásbíróági bíró eredeti ítélkezési tevékenységének megtartása mellett került kirendelésre – részben törvényszéki elsőfokú büntetőügyek tárgyalása, részben a másodfokú tanácsok munkájának segítése céljából.

A teljes képhez hozzátartozik az is, hogy a két fellebbviteli tanács előadó bírái járnak el a harmadik, a nyomozási bírói határozatok felülbírálatával és a perújítási indítványok elbírálásával foglalkozó tanácsban is előadóként.

A törvényszéken jelenleg 4 bírósági titkár dolgozik a büntető ügyszakban, közülük az egyik titkár a bv.-csoportban végzett munkája mellett ½ részben a járásbíróságra is ki van rendelve, míg hárman a büntető peren kívüli ügyek intézésén túl egyéb feladatokat is végeznek.

Noha a bírói létszámhelyzet általában jónak tűnik az ügyszakon belül, több bírósági vezető részéről elhangzott, hogy a titkárok tekintetében létszámphány várható. Ez több okra is visszavezethető: a bírónak kinevezett titkárok helyét nem, vagy nagyon nehezen sikerül csak betölteni, illetőleg tartós távollétek is többször fordulnak elő. Amellett, hogy ez a bírói utánpótlásban okozhat később problémát, helyenként már most felmerül, hogy ennek folytán ismét bírói hatáskörbe kerülhetnek olyan ügycsoportok, amelyeket korábban titkárok intéztek. Ez a korábbi évek kitartó munkája során elért „bírói profiltisztítás” eredményeit erodálhatja. Ennek hosszú távú megoldása komplex átgondolást igényel, mivel az ideális titkári létszám meghatározását követően (az engedélyezett létszám esetleges bővítésén túl) azt is el kellene

érni, hogy a titkári pálya ismét vonzó legyen a szakvizsgázott jogászok számára; ez azonban már messze túlmutat a kollégiumvezető hatáskörén.

II/2. Ügyforgalmi adatok

Az ügyforgalmi adatokat megítélésem szerint nem keresztmetszeti „pillanatfelvételnként”, hanem folyamatában, hosszmetzeti képként célszerű vizsgálni. Ez lehetővé teszi azt, hogy egy-egy változáskor jobban átlássuk: ideiglenes kilengésről vagy tartós tendenciáról van-e szó. Míg az első eset legfeljebb belső átcsoportosítással járó, átmeneti intézkedések megtételét igényli, addig utóbbi esetben komolyabb beavatkozás válhat szükségessé a súlyosabb következmények elkerülése érdekében.

Mindezekre figyelemmel a törvényszéknek a legfrissebb ügyforgalmi adatai mellett célszerűnek tartom az elmúlt 3 év ügyérkezési és befejezési adatait is figyelembe venni. Ennek kapcsán nem véletlenül emelem ki ezt a két adatot, ugyanis az egy bíróra jutó, folyamatban maradt ügyek száma álláspontom szerint nem ad objektív összehasonlítási alapot az egyes bíróságok és bírák referádájának elnehezültségéről, illetőleg az „ideális” létszám megállapítása körében sem ad megbízható támpontot. A folyamatban lévő ügyek magas száma ugyanis több tőről is fakadhat: származhat átszignálásból, magas ügyérkezésből, nagy nehézségű ügyekből, de akár a bírói munkamódszerek különbözőségére is visszavezethető. Ezért célszerűbb megítélésem szerint az érkezett és befejezett ügyek számát vizsgálni.

A súlys számoknak az ügyszakon belül egyre inkább kiteljesedő használata nyújthat majd talán segítséget az összevetéshez, de ahhoz, hogy valóban összehasonlítható legyen a különböző bíróságok ügyterhe, a súlys számoknak a minden részletre kiterjedően egységes alkalmazása volna szükséges. Addig is jó eszköze lehet az egy bíróságon belüli kiegyenlített ügyelosztás biztosításának.

Nehéz megmondani, mekkora az ideális ügyérkezés vagy az ideális havi befejezésszám. Ha azonban az érkezett ügyek és a befejezett ügyek aránya – bármilyen okból – tartósan magasabb, mint az országos átlag, az egy idő után (és egy bizonyos szint felett) az eljárások tartamában is növekedést eredményezhet, amely magával vonhatja a beavatkozás szükségességét.

A peres ügyforgalmi adatok szerencsére ilyen jellegű, akut beavatkozást jelenleg nem indokolnak. A peres ügyérkezés azonban a 2022-es mélypont óta ismét emelkedik, és egyre jobban közelíti az országos átlagot, sőt, a Pápai Járásbíróságon az idei ügyérkezés egy bíróra jutó havi átlaga a tavalyi országos átlagot is jóval meghaladja. Tekintve, hogy a rendelkezésemre álló információk alapján augusztusban betöltésre kerülhet az üres álláshely, a helyzet hamarosan rendeződhet.

A munkateher megítélésekor egyre hangsúlyosabb a szerepe a nemperes ügyérkezésnek is.

A büntető nemperes ügyérkezésből kiemelendő, hogy annak száma – a vármegye járásbíróságait tekintve – 3 évre visszamenőleg úgy alakult, hogy egy enyhe 2022-es csökkenést követően 2023-ra a 2021-esnél is magasabb szintre emelkedett. Figyelemmel az első 5 hónap adataira a várható éves érkezés az előző évit mintegy 7%-kal meg fogja haladni.

A büntetés-végrehajtási ügyérkezés a 2021-et követő enyhe (5,6%-os mértékű) emelkedés óta viszonylag stabil képet mutatott, és ez prognosztizálható az első 5 hónap adataiból az idei évre is.

A Veszprémi Törvényszéken a Bnyf-es ügyek száma az év első 4 hónapját (és az előző évek azonos időszakát) vizsgálva 2021-hez képest több mint 75%-kal emelkedett és ezen a tartósan magas szinten látszik stagnálni, míg az év első 4 hónapjában benyújtott perújítási indítványok száma az előző év azonos időszakához viszonyítva több mint háromszorosára nőtt, és 4 hónap alatt majdnem elérte ezzel a tavalyi teljes éves érkezést. Ez mindenképpen alaposabb vizsgálatot igényel, illetőleg beavatkozás szükségességét veti fel.

II/3. Minőségi, időszerűségi mutatók

2023. évben a helyi bíróságokon büntető ügyszakban hozott ügydöntő határozatok 67,4%-a emelkedett elsőfokon jogerőre, amely 4,1 százalékponttal kedvezőbb az elmúlt évhez képest. A fellebbezett ügyekben a helybenhagyások száma mind abszolútértékét tekintve (124-ről 96-ra), mind százalékos arányban (45,4%-ról 38,1%-ra) csökkent, a hatályon kívül helyezések száma viszont 6-ről 7 ügyre nőtt.

A Veszprémi Törvényszék büntető elsőfokú ügyszakában hozott ügydöntő határozatokat 44,4%-ban helybenhagyta az ítéletábra; az előző évi 26,3%-hoz képest ez jelentős javulás. 2023. évben egyetlen ügyben sem helyezték hatályon kívül az elsőfokú ítéletet, hasonlóan az előző évekhez.

2023. évben a harmadfokú eljárásokban a 6 ügyből kettőt helybenhagytak, kettőt megváltoztattak, 2 pedig egyéb módon nyert befejezést; hatályon kívül helyezés az előző évhez hasonlóan 2023-ban sem volt. Noha százalékosan van eltérés az előző évi adatokhoz képest (4 felülbírált ügyből 2 helybenhagyás, 1 megváltoztatás, 1 egyéb befejezés volt 2022-ben), a harmadfokú felülbírálatok csekély számára figyelemmel a százalékos változásokból nem érdemes trendszerű következtetéseket levonni.

A járásbírói büntető peres ügyek közel 84%-a 1 éven belül befejeződik. A 2 éven túli ügyek száma (9) és aránya (2,3%) is csekély volt tavaly év végén, és bár az előző év végéhez képest ugyan növekedést mutatott, az összes ügyszakhoz képest továbbra is kedvezőnek tekinthető. 2024. május 31-i nappal a 2 éven túli ügyek száma és aránya csekély mértékben, de tovább emelkedett (10 darabra, illetőleg 2,7%-ra).

Törvényszéki I. és II. fokon – ahogy korábban – most sincs 2 éven túl folyamatban lévő büntetőügy. 5 éven túli büntetőügy nincs a vármegye bíróságain.

III. A helyzetértékelésből levont következtetések

A fenti adatok alapján megállapítható, hogy a büntető ügyérkezés és befejezés is kedvezőnek tekinthető, azonban a nemperes érkezés növekedését figyelemmel kell kísérni, és az ennek folytán előálló helyzetre, amennyiben szükséges, megoldást kell találni.

Amíg a munkateher megnövekedése valamely területen átmeneti, illetőleg a munkateher-kiegyenlítés belső erőforrás-átcsoportosítással ideiglenesen megoldható, addig külső beavatkozás általában nem indokolt.

A Pápai Járásbíróságon egy további büntető ügyszakos bírói álláshelyre benyújtott pályázatok elbírálása jelenleg is folyamatban van, amelytől a pápai ügyforgalmi helyzet javulása várható.

A harmadik Bf. tanács fenntartása mindenképpen indokolt, a kizártságok elkerülése érdekében is. Sőt, annak megerősítése is felmerül, a kiugróan magas Bpi-s és Bnyf-es érkezés miatt. Az ezen ügyekkel foglalkozó bírák bevonásával meg kell vizsgálni annak szükségességét és lehetőségét, van-e bárhol olyan szabad kapacitás, akit be lehetne még vonni ilyen ügyek intézésébe, amennyiben ez az objektív adatok alapján valóban szükséges és az érintettek is úgy ítélik meg.

Az időszerűségi mutatóink országos átlag felettiek, ugyanakkor meg kell vizsgálni, az előző évek trendjéhez képest miért nem csökkent tovább, illetőleg miért nőtt enyhén a két éven túli ügyek száma. Az ügyek sajátosságaiból (vádlottak, tanúk nagy száma, hosszadalmas szakértői bizonyítás szükségessége, távollevő vádlottak, sorozatos meg nem jelenések miatti halasztások stb.) fakadóan bizonyos számú elhúzódó ügy megjelenése a statisztikában természetesnek tekinthető. A szakmai igazgatási vezetésnek álláspontom szerint egyenként és egyedileg szükséges megvizsgálnia, az ügy sajátosságaira vezethető-e vissza a hosszabb pertartam, illetőleg azt is, milyen szakmai segítség nyújtható az eljáró bíró számára. A bírák szakmai támogatását – a törvényszék vezetéséhez hasonlóan – én is kiemelt ügyként kezelném az elhúzódó ügyek „előszobájának” számító, azaz az 1–1,5 éven túli ügyek vonatkozásában.

A megalapozottsági mutatók is jók, ezek kapcsán azonban látok további előrelépési lehetőséget. Ennek egyik eszközét hatályon kívül helyezés esetén a már jelenleg is meglévő, „kötelező” szakmai konzultáció kiszélesítésében és elmélyítésében látom – a tanácselnök, az I. fokú bíró és a kollégiumvezető részvételével, adott esetben a határozott időre kinevezett bíró instruktorának bevonásával.

A másik eszköz az I. és a II. fok ítélkezési gyakorlatának közelítésében a szakmai napok és kibővített kollégiumi tanácskozások rendszeressé tétele lehet, amelynek keretében sor kerülhet a legtöbb megváltoztatást vagy hatályon kívül helyezést eredményező anyagi és eljárásjogi kérdés megtárgyalására.

A törvényszéki elsőfokon ítélkező bírák esetében az ítélőtábla kollégiumvezetőjének a szakmai tanácskozásokra történő meghívásával, illetőleg az ítélőtábla tanácselnökei és a törvényszéki bírák közvetlen kommunikációjának intézményesült formája (az ún. tanácselnöki feljegyzések ismertetése) folytatásával szeretném a fentieket elérni.

IV. Hosszú távú tervek, ennek eszközei, a megvalósítás ütemezése

A III. pontban már foglalkoztam bizonyos, az időszerűséget és a megalapozottságot érintő, valamint az ügyérkezés megnövekedéséből adódó feladatokkal és azok lehetséges megoldási eszközeivel.

Ebben a részben azokról a terveimről szeretnék néhány szót ejteni, amelyek a büntető ügyszakos bírák mindennapi munkájára gyakorolhatnak kedvező hatást. Megítélésem szerint ugyanis a bíróság – jelen esetben a büntető ügyszak – még hatékonyabb működéséhez az egyes bírák helyzetének javításán keresztül vezethet az út.

Tárgyaló bíróként úgy érzem, tisztában vagyok vele, hogy milyen újítások tudnák leginkább érdemben könnyíteni a bírói munkát.

Célom például, hogy a bíró nagyobb ügyek tárgyalása során – igény esetén – kaphasson segítséget bírósági titkár vagy fogalmazó személyében. Ezt álláspontom szerint a titkári munkateher felmérését követően, elsősorban önkéntes alapon lesz célszerű bevezetni, majd a tapasztalatok tükrében lehet dönteni a folytatásról.

A szakmai napokat, kibővített kollégiumi üléseket rendszeressé kívánom tenni, évente legalább 8 alkalommal szeretném azokat megtartani. Ezen szakmai rendezvényeket – amelyek alkalmanként nem vennének el egy fél munkanapnál többet a bírák idejéből, és előre tervezhetően, viszonylag állandó napokon lennének – úgy szeretném megszervezni, hogy annak keretében jusson idő valamely kurrens téma alaposabb megtárgyalására, de a bírák is tehetnének javaslatot valamely őket foglalkoztató, többeket érintő probléma megvitatására. A jogszabályváltozásokról szóló tájékoztatások mellett állandó napirendi pontja lenne a szakmai napoknak a Kúria precedensértékű határozatainak ismertetése, illetőleg egy rövid nemzetközi kitekintés a külföldi érintettségű büntetőügyek intézésével kapcsolatos legújabb, gyakorlati tudnivalókról.

Rendszeressé kívánom tenni és tartalommal szeretném megtölteni a tanácselnöki értekezleteket, mivel a járásbíróági bírák ítélkezésére (illetőleg a büntetés-végrehajtási csoport, továbbá a szabálysértési ügyeket tárgyaló titkárok tevékenységére) a legjobb rálatással a törvényszék másodfoka rendelkezik. Elsőként a fellebbviteli tanácsoknak van lehetősége észlelni az elsőfokú ítélkezéssel kapcsolatos esetleges problémákat, amelyre a szakmai igazgatási vezetésnek érdemes mielőbb reagálnia, hogy ezekből ne alakuljon ki helytelen gyakorlat. Az ebből származó tapasztalatokat a szakmai napok keretében természetesen meg kell osztani valamennyi büntető ügyszakos kollégával.

Elképzeléseim szerint a másik fontos szakmai segítséget a bírák számára egy mintatár létrehozása jelentené, amelyben különféle határozatok, illetőleg utasítások sablonjai kerülnének feltöltésre, szerkeszthető formában. A minták kiválasztásában, elkészítésében számítok a kollégák szakmai tudására, tapasztalatára és észrevételeire is. A minták tartalma mellett azok formaiságára is figyelmet kell fordítani: a büntetőeljárásban alkalmazandó jogszabályhelyeknek való megfelelés mellett a bíróságok egységes iratkezelési szabályzatáról szóló 17/2014. (XII. 23.) OBH utasítás (Beisz) 27/A. §-ában foglaltakra és a Kúria „Stíluskönyvében” szereplő kívánalmakra is tekintettel kell lenni. A sablonokat természetesen nem elég egyszer elkészíteni: azokat rendszeresen naprakészen is kell tartani; a mintákon feltüntetnénk a legutóbbi módosítás hatályának kezdetét. Az esetleges jogszabályváltozásokból eredő módosításokat haladéktalanul végre kell hajtani rajtuk, mert csak így válhatnak az ítélkezést segítő olyan megbízható forrássá, amelyekhez bizalommal fordulnak a kollégák.

Nemcsak a bírák számára készülnének minták; jegyzőknek is létrehoznánk sablonokat, illetőleg megvizsgálnánk ennek szükségességét a titkárok által intézett ügyek körében is.

Strukturáltan, csoportosítva, címszavak alá rendezve kell feltölteni ezeket egy bírák és igazságügyi alkalmazottak számára könnyen hozzáférhető intranetes oldalon, ahol fontos az is, hogy egyszerűen legyenek kereshetők a minták.

Távlati tervként a dokumentumsablonba betöltendő adatok a bírósági elektronikus ügykezelő rendszerből kerülnének átvételre, sőt, akár a mintatár is betölthető lenne majd magába a

programba. (Hasonló jellegű központi kezdeményezés most is felfedezhető a BIIR programon belül.)

Fejlesztési elképzeléseim vannak a bírósági elektronikus ügykezelő rendszerrel kapcsolatosan is; ennek megtörténte azonban jelentős mértékben függ a források rendelkezésre állásától, illetőleg annak részletei meghaladnák a kollégiumvezetői pályázat kereteit.

Az utasítás-sablonok mintájára különféle összefoglalók („teendő-listák”) áttekinthető, kereshető formában történő közzétételét is tervezem a törvényszék intranetes oldalán, a büntető ügyszak anyagai között. (Pl. milyen teendői vannak a jegyzőnek/leírónak az egyes felterjesztés-típusok esetén, stb.)

A fentieknek természetesen teljes mértékben önkéntes volna a használata, de könnyebbségük miatt úgy gondolom, sokan használnák azokat. Ennek folytán pedig tovább egységesedhetne a bírósági határozatok külső megjelenése is.

A szakmai napokon vagy egyéni megkeresések alapján már többször felmerült problémákat és az azokra adott válaszokat szintén közzétenném az intranetes felületünkön; ugyancsak címkékkel ellátott, rendezett formában, könnyen kereshetően. Itt a kérdéskört bővebben megvilágító dokumentumokra, előadásokra (pl. Coospace-en található tananyagokra) mutató hivatkozások is megjelenhetnének a válaszok lényege mellett. Ebben akár regionális vagy országos együttműködést is el tudnék képzelni – mind az összeállítás, mind a naprakészen tartás körében.

Rendszeresen egyeztetni kívánok a bírakkal, titkárokkal és a jegyzőkkel, valamint a törvényszék informatikai osztályával annak érdekében, hogy a büntető ügyszakban dolgozók mindennapi munkájának megkönnyítését célzó fejlesztési javaslatokat fogalmazzunk meg, dolgozzunk ki.

Egyszerűbb, gyorsabb, áttekinthetőbb munkavégzést tenne lehetővé, ha gyakrabban élnénk a már meglévő információtechnológiai vívmányokkal és jobban kihasználnánk az informatikai eszközökben rejlő lehetőségeket. Ennek érdekében az egyes csoportok oktatási igényének felmérését követően célcsoportokra szabott, célzott oktatásokat szeretnék szervezni – pl. az Office még hatékonyabb használatáról, az ÍTR, a BIIR ritkábban használt, de fontos funkcióiról, adatbázisok kezeléséről stb.

Fenntartanám és megerősíteném az egyszerűsített elektronikus kézbesítést valamennyi olyan esetben, amikor lehetséges a használata. E körben informatikai fejlesztési lehetőségeket is látok még – csakúgy, mint például az e-kapcsolattartás során a letöltési igazolások tartalmát illetően, ez utóbbi azonban központi intézkedést igényel.

Ez utóbbi téma átvezet egy távlati célkitűzéshez: a „digitális bíróság” csak akkor működhet hatékonyan, ha az azt kiszolgáló informatikai környezet minden területet lefed, és felhasználóbarát szolgáltatásokkal rendelkezik annak érdekében, hogy a teljes elektronikus ügyintézésre történő áttérés lehetőség szerint ne okozzon többletterhet a felhasználók számára (*felesleges* többletterhet pedig egyáltalán ne). Ennek érdekében rendszeresen szeretnék eszmecserét folytatni az előzőekben körülírt helyi bírói és igazságügyi alkalmazotti körön túl a többi kollégiumvezetővel, továbbá az OBH Informatikai és Elektronikus Ügyintézési Főosztályával a további fejlesztések irányáról és köréről történő konzultáció érdekében.

Együttműködés a bírakkal, a vezetőkkel és más hivatásrendekkel

Fontosnak tartom a jó szakmai és emberi kapcsolatokat, mert álláspontom szerint akkor tud az igazgatási munka igazán gördülékenyen folyni, és az segíti leginkább a kitűzött célok megvalósulását, ha a vezetők jól tudnak kooperálni egymással és a bírakkal is.

Az eddigi tapasztalataim szerint és a pályázatom benyújtását megelőzően a vezetőkkel történt elbeszélgetések alapján úgy érzem, jól tudok majd együttműködni a törvényszék igazgatási és szakmai vezetésével. A büntető kollégiumvezető és helyettese között fennálló eddigi feladatmegosztási gyakorlatot megfelelőnek tartom; a kollégiumvezető-helyettes teendői közül továbbra is az igazgatási feladatok tennék ki a döntő részt, míg kollégiumvezetőként főként a szakmai vezetéssel szeretnék foglalkozni.

Szoros kapcsolatra törekszem a Győri Ítéltábla illetékességi területéhez tartozó törvényszékek büntető kollégiumvezetőivel és a Győri Ítéltábla kollégiumvezetőjével; elképzeléseim egy részének megvalósításában is számítok az együttgondolkodásukra, együttműködésükre.

Biztos vagyok benne, hogy a Veszprém vármegyei bírakkal fennálló jó kollegiális kapcsolatot vezetőként is meg tudom őrizni.

A szakmai tanácskozásokra rendszeresen tervezem meghívni a társhivatásrendek képviselőit, az együttműködés hatékonyságának növelése és a közös témákban történő véleménycsere érdekében.

Összegzés

A fentiekben bemutatott elképzeléseim segítségével kollégiumvezetőként arra fogok törekedni, hogy úgy segítsem a vármegye büntető bírának mindennapi munkáját, hogy közben megtartsuk az eddig elért kiváló eredményeket.

A fentiek megvalósításához érzek magamban elhivatottságot, erőt és lendületet, ezért kérem ehhez bírótársaim támogatását és az OBH elnökének bizalmát.

Veszprém, 2024. június 24.

dr. Pfeifer Péter

Mellékletek:

- 1.) Ügyforgalmi és időszerűségi adatok (2021-2024)
- 2.) Megalapozottsági adatok (2023)

Mellékletek

1.) Ügyforgalmi és időszerűségi adatok 2021–2024.

A Veszprémi Törvényszék és a területén működő járásbíróságok 2021. évi ügyforgalmi adatai büntető peres ügyekben:

Bíróság	Tárgyaló bírák számának havi átlaga	Érkezett ügyek		Befejezett ügyek		Időszak végén folyamatban maradt ügyek	
		száma	1 bíróra jutó érkezett ügy havi átlaga	száma	1 bíróra jutó bef. ügy havi átlaga	száma	1 bíróra jutó foly. maradt ügy havi átlaga
Ajkai Jb.	1,01	83	6,83	85	6,99	37	36,63
Pápai Jb.	1,66	150	7,53	157	7,88	63	38,
Tapolcai Jb.	1,15	117	8,51	135	9,82	35	30,43
Veszprémi Jb.	6,92	419	5,05	385	4,64	215	31,1
Zirci Jb.	0,42	26	5,15	29	5,74	6	14,3
Veszprém megyei átlag	11,16	795	5,94	791	5,91	356	31,9
Országos			6,52		6,5		44,76
Törvényszék I. fok	0,53	14	2,22	18	2,86	10	18,9
Országos			1,27		1,28		15,2
Törvényszék II. fok	1,54	259	14,05	236	12,8	88	57,14
Országos			13,3		13,		61,43

Folyamatban lévő peres ügyek 2021. év:

Időszakok vége	összes	0–3 hónap	Összes %-ában	3–6 hónap	Összes %-ában	6–12 hónap	Összes %-ában	1 éven túli	Összes %-ában	1 éven túliak közül			
										1-2 év	2-3 év	3-5 év	5 év-
Ajkai Jb.	37	9	24,3	9	24,3	12	32,4	7	18,9	7	-	-	-
Pápai Jb.	63	24	38,1	16	25,4	17	27,	6	9,5	6	-	-	-
Tapolcai Jb.	35	6	17,1	12	34,3	7	20,	10	28,6	10	-	-	-
Veszprémi Jb.	215	45	20,9	59	27,4	70	32,6	41	19,1	34	7	-	-
Zirci Jb.	6	3	50,	2	33,3	1	16,7	0	0	-	-	-	-
Veszprém megyei járásbíróságok összesen	356	87	24,4	98	27,5	107	30,1	64	18,	57	7		
Törvényszék I. fok	10	2	20,	3	30,	4	40,	1	10,	1	-	-	-
Törvényszék II. fok	88	74	84,1	7	7,9	6	6,8	1	1,1	1	-	-	-

A Veszprémi Törvényszék és a területén működő járásbírók 2022. évi ügyforgalmi adatai büntető peres ügyekben:

Bíróság	Tárgyaló bírák számának havi átlaga	Érkezett ügyek		Befejezett ügyek		Időszak végén folyamatban maradt ügyek	
		száma	1 bíróra jutó érkezett ügy havi átlaga	száma	1 bíróra jutó bef. ügy havi átlaga	száma	1 bíróra jutó foly.maradt ügy havi átlaga
Ajkai Jb.	0,9	69	6,38	76	7,	30	33,3
Pápai Jb.	1,7	134	6,56	144	7,05	53	31,18
Tapolcai Jb.	1,51	92	5,07	104	5,73	23	15,23
Veszprémi Jb.	6,56	405	5,15	431	5,48	189	28,81
Zirci Jb.	0,24	29	10,21	25	8,8	10	41,67
Veszprém vármegyei átlag	10,91	729	5,57	780	5,96	305	27,96
Országos			7,5		7,18		51,03
Törvényszék I. fok	0,45	25	4,65	19	3,53	16	35,56
Országos			1,54		1,36		17,55
Törvényszék II. fok	1,5	286	15,93	273	15,21	101	67,3
Országos			15,38		14,34		77,76

Folyamatban lévő peres ügyek 2022. év:

Időszakok vége	összes	0-3 hónap	Összes %-ában	3-6 hónap	Összes %-ában	6-12 hónap	Összes %-ában	1 éven túli	Összes %-ában	1 éven túliak közül			
										1-2 év	2-3 év	3-5 év	5 év-
Ajkai Jb.	30	12	40,	4	13,3	9	30,	5	16,7	5	-	-	-
Pápai Jb.	53	15	28,3	15	28,3	16	30,2	7	13,2	7	-	-	-
Tapolcai Jb.	23	4	17,4	7	30,4	12	52,2	0	0	-	-	-	-
Veszprémi Jb.	189	53	28,	45	23,8	54	28,6	37	19,6	32	5	-	-
Zirci Jb.	10	3	30,	2	20,	4	40,	1	10,	1	-	-	-
Veszprém vármegyei járásbírók összesen	305	87	28,5	73	23,9	95	31,1	50	16,4	45	5	-	-
Törvényszék I. fok	16	8	50,	1	6,3	4	25,	3	18,7	3	-	-	-
Törvényszék II. fok	101	61	60,4	30	29,7	10	9,9	0	0	-	-	-	-

A Veszprémi Törvényszék és a területén működő járásbírószékek 2023. évi ügyforgalmi adatai büntető peres ügyekben:

Bíróság	Tárgyaló bírák számának havi átlaga	Érkezett ügyek		Befejezett ügyek		Időszak végén folyamatban maradt ügyek	
		száma	1 bíróra jutó érkezett ügy havi átlaga	száma	1 bíróra jutó bef. ügy havi átlaga	száma	1 bíróra jutó foly. maradt ügy havi átlaga
Ajkai Jb.	0,83	69	6,93	77	7,74	22	26,51
Pápai Jb.	1,6	136	7,08	111	5,78	78	48,75
Tapolcai Jb.	1,14	98	7,17	73	5,34	48	42,11
Veszprémi Jb.	6,32	421	5,55	379	5,	231	36,56
Zirci Jb.	0,3	32	8,89	25	6,94	17	56,67
Veszprém vármegyei átlag	10,19	756	6,18	665	5,44	396	38,86
Országos			7,85		7,52		57,55
Törvényszék I. fok	0,81	24	2,47	19	1,95	21	25,93
Országos			1,49		1,38		19,08
Törvényszék II. fok	1,49	217	12,13	252	14,09	66	44,3
Országos			13,85		14,1		68,94

Folyamatban lévő peres ügyek 2023. év:

Időszakok vége	összes	0-3 hónap	Összes %-ában	3-6 hónap	Összes %-ában	6-12 hónap	Összes %-ában	1 éven túli	Összes %-ában	1 éven túliak közül			
										1-2 év	2-3 év	3-5 év	5 év-
Ajkai Jb.	22	6	27,3	3	13,6	9	40,9	4	18,2	4	-	-	-
Pápai Jb.	78	25	32,1	24	30,8	22	28,2	7	8,9	5	2	-	-
Tapolcai Jb.	48	14	29,2	14	29,2	17	35,4	3	6,3	3	-	-	-
Veszprémi Jb.	231	63	27,3	59	25,5	74	32,	35	15,2	28	6	1	-
Zirci Jb.	17	5	29,4	7	41,2	2	11,8	3	17,6	3	-	-	-
Veszprém vármegyei járásbírószékek összesen	396	113	28,5	107	27,	124	31,3	52	13,1	43	8	1	-
Törvényszék I. fok	21	5	23,8	8	38,1	4	19,	4	19,	4	-	-	-
Törvényszék II. fok	66	46	69,7	16	24,2	3	4,5	1	1,5	1	-	-	-

A Veszprémi Törvényszék és a területén működő járásbíróságok 2024. január–május havi ügyforgalmi adatai büntető peres ügyekben:

Bíróság	Tárgyaló bírák számának havi átlaga	Érkezett ügyek		Befejezett ügyek		Időszak végén folyamatban maradt ügyek	
		száma	1 bíróra jutó érkezett ügy havi átlaga	száma	1 bíróra jutó bef. ügy havi átlaga	száma	1 bíróra jutó foly. maradt ügy havi átlaga
Ajkai Jb.	1,03	35	6,78	27	5,23	30	29,13
Pápai Jb.	1,49	66	8,81	67	8,95	77	51,68
Tapolcai Jb.	1,33	45	6,79	49	7,39	44	33,1
Veszprémi Jb.	6,04	169	5,59	191	6,33	209	34,6
Zirci Jb.	0,36	11	6,15	17	9,5	11	30,56
Veszprém vármegyei átlag	10,25	326	6,36	351	6,85	371	36,19
Törvényszék I. fok	1,19	5	0,84	9	1,51	17	14,29
Törvényszék II. fok	1,44	95	13,23	113	15,74	48	33,33

(Még nem állnak rendelkezésre országos adatok.)

Folyamatban lévő peres ügyek 2024. január 1. – május 31.

Időszakok vége	összes	0–3 hónap	Összes %-ában	3–6 hónap	Összes %-ában	6–12 hónap	Összes %-ában	1 éven túli	Összes %-ában	1 éven túliak közül			
										1-2 év	2-3 év	3-5 év	5 év-
Ajkai Jb.	30	17	56,7	6	20,	3	10,	4	13,3	3	1	-	-
Pápai Jb.	77	34	44,2	13	16,9	19	24,7	11	14,3	10	1	-	-
Tapolcai Jb.	44	16	36,4	12	27,3	13	29,5	3	6,8	3	-	-	-
Veszprémi Jb.	209	53	25,4	53	25,4	69	33,	34	16,3	26	6	2	-
Zirci Jb.	11	1	9,1	4	36,4	4	36,4	2	18,2	2	-	-	-
Veszprém vármegyei járásbíróságok összesen	371	121	32,6	88	23,7	108	29,1	54	14,6	44	8	2	-
Törvényszék I. fok	17	2	11,8	4	23,5	7	41,2	4	23,5	4	-	-	-
Törvényszék II. fok	48	43	89,6	4	8,3	1	2,1	0	0	-	-	-	-

Büntetés-végrehajtási ügyek ügyforgalmi adatai

	Érkezett ügyek	Befejezett ügyek	Időszak végén folyamatban maradt ügyek
2021. év	1582	1571	254
2022. év	1670	1685	239
2023. év	1650	1666	223
2024. 01. 01. – 05. 31.	690	705	208

A Veszprémi Törvényszék és a területén működő járásbíróságok 2021–2023. évi ügyforgalmi adatai büntető nemperes ügyszakban:

	Érkezett			Befejezett			Folyamatban maradt		
	2021.	2022.	2023.	2021.	2022.	2023.	2021.	2022.	2023.
Ajka	262	217	246	269	220	251	18	15	10
Pápa	335	341	322	350	344	309	13	10	23
Tapolca	332	402	438	328	386	450	34	50	38
Veszprém	2112	2059	2156	2065	2103	2146	130	86	96
Zirc	71	60	72	71	59	70	3	4	6
Összesen	3112	3079	3234	3083	3112	3226	198	165	173
Tvsz. I. fok*	232	246	62*	235	234	71*	2	14	5
Tvsz. II. fok	756	740	716	801	742	727	29	27	16

* Törvényszéki elsőfokú büntető nemperes ügyszakban 2023. évben az előző évek gyakorlatától eltérően, a tévesen benyújtott elektronikus beadványok egy ügyszám alá kerültek iktatásra, ennek az iktatási rendszernek a változása következtében jelentősen csökkent az érkezések – és ehhez igazodóan a befejezések – száma.

A Veszprémi Törvényszék és a területén működő járásbíróságok ügyforgalmi adatai büntető nemperes ügyszakban, 2024. 01. 01. – 2024. 05. 31.

2024. 01. 01. – 2024. 05. 31.	Érkezett	Befejezett	Folyamatban maradt
Ajka	114	109	15
Pápa	158	166	15
Tapolca	176	176	38
Veszprém	961	987	70
Zirc	35	37	4
Összesen	1444	1475	142
Tvsz. I. fok	17	21	1
Tvsz. II. fok	346	319	43

Bnyf. ügyérkezés az év első 4 hónapjában:

2020	2021	2022	2023	2024
54	82	105	145	144

Bpi. ügyérkezés

	2021	2022	2023	2024
január–április	7	11	5	16
május–december	16	18	14	32*

*becsült adat

2.) Megalapozottsági adatok (2023)

Az ítélezés megalapozottsága a bíróságokon

Járásbíróságon befejezett peres ügyek száma 2023-ban	Törvényszék másodfokra érkezett peres ügyek száma 2023-ban	Fellebbezési viszonyszám	Törvényszék másodfokon befejezett peres ügyek száma 2023-ban	Helyben- hagyás		Megváltoztatás		Hatályon kívül helyezés		Egyéb	
				db	%	db	%	db	%	db	%
665	217	0,326	252	96	38,1%	145	57,5%	7	2,8%	4	1,6%

Az ítélezés megalapozottsága a törvényszéki szinten, ítéletábrák

	Törvényszéken befejezett peres ügyek száma 2023- ban	Ítéletábrára érkezett peres ügyek száma 2023-ban*	Fellebbezési viszonyszám	Ítéletábrán befejezett peres ügyek száma 2023-ban	Helyben- hagyás %		Megváltoztatás %		Hatályon kívül helyezés %		Egyéb %	
					db	%	db	%	db	%	db	%
büntető I. fok	19	21	1,105	18	8	44,4%	3	16,7%	0	0,0%	7	38,9%
büntető másodfok*	252	7	0,028	6	2	33,3%	2	33,3%	0	0,0%	2	33,3%

